

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

20 лютого 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 225/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Гладія С.В., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шилової Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання про підтримку рішення Комісії у складі колегії від 25 січня 2019 року № 99/вс-18 про підтвердження здатності кандидата на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду Верховця Анатолія Анатолійовича здійснювати правосуддя, ухваленого в межах конкурсу на зайняття вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду відповідно до абзацу третього підпункту 4.10.8 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України,

встановила:

Рішенням Комісії від 02 серпня 2018 року № 185/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 78 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, з яких 16 посад суддів до Касаційного господарського суду.

Верховець А.А. 14 вересня 2018 року звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для підтвердження здатності здійснювати правосуддя в Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 08 жовтня 2018 року № 88/вс-18, зокрема, Верховця А.А. допущено до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посади судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Комісією 18 жовтня 2018 року ухвалено рішення № 231/зп-18, яким призначено кваліфікаційне оцінювання в межах конкурсу на зайняття вакантних посад суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду, зокрема, Верховця А.А.

У межах проведення конкурсу Верховець А.А. за результатами одного етапу кваліфікаційного оцінювання - складання іспиту, був допущений до наступного етапу кваліфікаційного оцінювання - дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 року № 1402-VIII (далі - Закон) з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей

кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка надає, за наявності відповідних підстав, висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 у редакції рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18 (далі - Положення), під час співбесіди обов'язковому обговоренню з суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Підпунктом 4.10.5 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (з наступними змінами) (далі - Регламент), передбачено, що висновок або інформація розглядаються Комісією під час співбесіди на відповідному засіданні в порядку, визначеному цим Регламентом та Положенням про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення.

Громадською радою доброчесності (далі - ГРД) 15 січня 2019 року надано висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Верховця А.А. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 15 січня 2019 року (далі - висновок), зокрема про таке:

1) Кандидат у деклараціях родинних зав'язків за 2016 - 2017 роки зазначив неповні відомості, не вказавши свою доньку, яка згідно з анкетною кандидата є адвокатом. При цьому ГРД зазначає, що в Єдиному реєстрі адвокатів України дані про доньку кандидата відсутні.

2) У декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2017 рік кандидатом задекларовано право користування автомобілем Toyota Land Cruiser Prado 2011 року випуску, яке він набув 02 грудня 2011 року. Проте кандидат не вказав зазначений автомобіль у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2011 рік. Крім того, право користування автомобілем Toyota Land Cruiser Prado 2011 року випуску мала і його дружина. Проте відповідно до щорічної декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2015 - 2016 роки, кандидат не задекларував право дружини на користування зазначеним автомобілем.

3) Кандидат отримав службову квартиру 53 кв.м у місті Києві й у 2011 році вчинив дії для її приватизації, зокрема вилучив із числа службових, надавши в користування близьким особам (доньці). Водночас дружина судді мала у власності квартиру в місті Києві загальною площею 97 кв.м, дата набуття у власність - 17 серпня 2009 року.

4) Відповідно до декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2014 рік дружина кандидата задекларувала на банківських рахунках 1 197 123,66 грн, з них вкладених у звітному році 176 841,77 грн, отриманих відсотків 130 674,27 грн. За даними декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру кандидата за 2013 рік дружиною задекларовано на банківських рахунках 697 124,24 грн. Різниця становить 192 484 грн, джерело походження цих сум неможливо підтвердити даними декларацій.

5) Суддя, не знаходячись на робочому місці (був на навчанні), ухвалював судові рішення. Зокрема, перебуваючи учасником тренінгу для господарських суддів,

який відбувався у місті Києві в ДП «Український інститут промислової власності» 05 - 07 квітня 2016 року, суддя ухвалив 5 квітня 2016 року 7 судових рішень (3 постанови і 4 ухвали), а 6 квітня 2016 року - 4 судових рішення (постанови). Також під час участі в тренінгу для господарських судів у період з 8 до 10 вересня 2015 року Верховець А.А. 8 вересня ухвалив 3 судових рішення (2 постанови і 1 ухвалу). Крім того, перебуваючи учасником XXII міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання інтелектуальної власності», що проходила з 9 до 11 вересня 2014 року, суддею ухвалено 3 судових рішення (2 постанови й 1 ухвалу) 9 вересня 2014 року.

ГРД також надано додаткову інформацію стосовно кандидата, яка не стала підставою для висновку. Зокрема, йдеться про встановлення даних, в який спосіб у 2011 році та за які грошові кошти було придбано у власність доньки кандидата автомобіль Toyota Land Cruiser Prado 2011 року випуску. Також до додаткової інформації ГРД увійшли відомості щодо розбіжностей між даними декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 рік та даними декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язані фінансового характеру за 2015 рік (письмова та електронна декларації) стосовно виду та номінальної вартості цінних паперів, що перебувають у власності кандидата. Зокрема, ГРД вказує, що в електронній декларації не вказані акції Селивонківського цукрового заводу, Дніпровського підприємства «Ера», ВАТ «Дніпродомнаремонт», які задекларовані у паперовій декларації. На думку ГРД, номінальна вартість окремих цінних паперів в електронній декларації скорегована порівняно з даними паперових декларацій таким чином, щоб сукупна номінальна вартість цінних паперів у паперовій та електронній деклараціях збігалися.

Комісією в складі колегії 25 січня 2019 року проведено співбесіду з Верховцем А.А., під час якої обговорено дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності, зокрема обставини, вказані у висновку ГРД.

Стосовно доводів, вказаних у висновку та інформації ГРД, Верховець А.А. надав усні та письмові пояснення, копії підтверджувальних документів.

Рішенням Комісії у складі колегії від 25 січня 2019 року № 99/вс-19 Верховця А.А. визнано таким, що підтвердив здатність здійснювати правосуддя у Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду. Рішення набирає чинності відповідно до абзацу третього підпункту 4.10.8 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Відповідно до підпункту 4.10.8 Регламенту у разі ухвалення рішення про підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за наявності висновку Комісією у складі колегії ухвалюється протокольне рішення про внесення на розгляд Комісії у пленарному складі питання про підтримку зазначеного рішення відповідно до вимог абзацу другої частини першої статті 88 Закону.

Відповідно до абзацу другої частини першої статті 88 Закону рішення про підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді набирає чинності з дня ухвалення цього рішення у разі, якщо воно буде підтримане не менше ніж одинадцятьма членами Комісії.

Комісія, заслухавши доповідача, дослідивши висновок ГРД, ухвалене у складі колегії рішення Комісії від 25 січня 2019 року № 99/вс-19 та пояснення кандидата Верховця А.А., встановила таке.

Верховець А.А. з 1992 року обіймав посаду судді арбітражного суду Херсонської області, в подальшому господарського суду Херсонської області. З 2002 року - суддя, заступник голови Київського апеляційного господарського суду. З

28 вересня 2018 року обіймає посаду судді, заступника голови Північного апеляційного господарського суду.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя зобов'язаний дотримуватися правил суддівської етики, у тому числі виявляти та підтримувати високі стандарти поведінки в будь-якій діяльності з метою укріплення суспільної довіри до суду, забезпечення впевненості суспільства в чесності та невідкупності суддів.

Стандарти етичної поведінки суддів, що адресовані суддям та судовим органам для використання як базових принципів регламентації поведінки суддів, визначені, зокрема, у Бангалорських принципах поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалених Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року №2006/23.

Цими стандартами у сфері судочинства утверджено, що довіра суспільства до судової системи, а також до авторитету судової системи в питаннях моралі, чесності та невідкупності судових органів посідає першочергове місце в сучасному демократичному суспільстві.

Міжнародні принципи впроваджені у національне законодавство та викладені, зокрема, у Кодексі суддівської етики, затвердженому в новій редакції рішенням XI з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 року (далі - Кодекс суддівської етики).

У статтях 1-3 Кодексу суддівської етики встановлено вимоги стосовно поведінки судді під час здійснення правосуддя та поза професійною діяльністю. Зокрема, суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, а також дотримання високих стандартів поведінки, має докладати всіх зусиль, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини його поведінка була бездоганною.

За результатами дослідження досьє та проведення співбесіди із суддею Верховцем А.А. Комісією встановлено обставини, що вказують на невідповідність поведінки кандидата критерію професійної етики та добросовісності через невиконання ним вимог, визначених частиною третьою статті 54 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Згідно з частиною третьою статті 54 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (набрав чинності 30 вересня 2016 року), судді, які є власниками акцій або володіють іншими корпоративними правами чи мають інші майнові права або інший майновий інтерес у діяльності будь-якої юридичної особи, що має на меті отримання прибутку, зобов'язанні передати такі акції (корпоративні права) або інші відповідні права в управління незалежній третій особі (без права надання інструкцій такій особі щодо розпорядження такими акціями, корпоративними або іншими правами, або щодо реалізації прав, які з них виникають) на час перебування на посаді судді. Суддя може отримувати відсотки, дивіденди та інші пасивні доходи від майна, власником якого він є.

Із поданих суддею Верховцем А.А. декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015, 2016 та 2017 роки вбачається, що він є власником акцій тринадцяти підприємств, зокрема: 21 акції ВАТ «Укррічфлот», які набув у 1994 році; 152 акцій Шполянського заводу «Оріон»; 500 акцій ВАТ «Атоменергокомплект»; 110 акцій ВАТ «Херсонське кар'єроуправління будівельних матеріалів»; 130 акцій ВАТ «Чернігівський плодоовочевий комбінат», які набув у 1996 році; 45 акцій ВАТ «Керамзіт»; 84 акцій ВАТ Туристично - готельний комплекс «Дністер», які набув у 2001 році; 100 акцій ПАТ «Укрнафта», які набув у 2006 році; 1 285 акцій ВАТ «Нижньодніпровський

трубопрокатний завод», 4 000 акцій ВАТ «Стахановський вагонобудівний завод», які набув у 2007 році; 100 акцій ПАТ «Українська автомобільна корпорація»; 10 000 акцій ВАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь», 70 000 акцій ВАТ «Алчевський металургійний комбінат», які набув у 2008 році.

Згідно з поясненнями судді Верховця А.А. після набрання чинності Закону України «Про судову оцінку і статус суддів» в редакції від 02 червня 2016 року ним здійснювалися спроби передати акції в довірче управління відповідним комерційним структурам. Однак, відповідно до вимог статті 17 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» сума договору про управління цінними паперами з одним клієнтом - фізичною особою має становити не менше суми, еквівалентної 100 мінімальним заробітним платам, тобто вартість пакету акцій, що передаються в довірче управління має коштувати не менше 417 300 грн (станом на 2019 рік), тоді як загальна вартість усіх акцій, які належать йому, становить 18 345 грн. За 2018 рік продані акції ПАТ «Українська автомобільна корпорація» та ВАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь».

Кандидат зазначив, що ним прийнято рішення відчужити акції, які перебувають у його власності, шляхом продажу чи дарування, однак існують певні труднощі, оскільки акції є неліквідними, а два емітенти знаходяться на непідконтрольній Україні території. При цьому Верховець А.А. не надав Комісії жодного підтвердження вчинення ним з червня 2016 року будь-яких дій на виконання вимог частини третьої статті 54 Закону України «Про судову оцінку і статус суддів».

Також Комісією встановлено, що суддя Верховець А.А. брав участь у розгляді справи за участю товариства, цінними паперами якого володіє. Зокрема, за результатами моніторингу судових рішень, розміщених в Єдиному державному реєстрі судових рішень, виявлено постанову Київського апеляційного господарського суду від 29 травня 2018 року в господарській справі № 910/26425/15 за заявою ПАТ «Укрнафта» НГВУ «Чернігівнафтогаз» до товарної біржі «Перша незалежна біржа», ухвалену під головуванням судді Верховця А.А.,

Під час пленарного засідання кандидат Верховець А.А. пояснив, що він здійснює постійний контроль щодо справ, які надходять до його провадження, задля уникнення розгляду справ, учасником яких є емітент акцій, які перебувають у його провадженні. Після надходження до його провадження господарської справи, учасником якого був структурний підрозділ ВАТ «Укрнафта», ним здійснювалися відповідні запити до Ради суддів України та Національного агентства з питань корупції. Однак відповіді на ці запити він не отримав. Письмових доказів підтвердження вчинення таких дій кандидатом Комісії не надано.

Отже, встановлені обставини вказують на недостатнє сприйняття кандидатом обов'язку демонструвати бездоганну поведінку у всіх сферах життя, дають підстави для обґрунтованого сумніву в сприйнятті й утвердженні кандидатом фундаментальних засад професійної етики і доброчесності судді.

Враховуючи зазначене, члени Комісії дійшли одноголосного висновку про те, що Верховець А.А. не підтвердив здатності здійснювати правосуддя в Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду.

Кваліфікаційне оцінювання здійснюється стосовно кандидата в межах конкурсу на зайняття вакантної посади судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду, що обумовлює перевірку кандидата на відповідність найвищим стандартам та вимагає відсутності щонайменшого обґрунтованого сумніву в чеснотах майбутніх суддів Верховного Суду. Висновки Комісії за результатами цього

кваліфікаційного оцінювання не мають преюдиційного значення для проходження кандидатом інших процедур, пов'язаних із кар'єрою судді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням та Регламентом, Комісія

вирішила:

визнати Верховця Анатолія Анатолійовича таким, що не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду.

Припинити участь кандидата Верховця Анатолія Анатолійовича в конкурсі на зайняття вакантної посади судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду, оголошеному Комісією 02 серпня 2018 року.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

С.В. Гладій

А.О. Заріцька

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка